

Titel: Het Leven van Imam Malik
Datum: April 2015
Onderwerp: Biografie

Alle rechten voorbehouden. Dit artikel mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, mits dit het volledige en oorspronkelijke artikel betreft, de openbaarmaking op een verantwoorde wijze gebeurt en de bron hierbij wordt vermeld.

De bronvermelding dient als volgt te geschieden: “Ar-Risaalah Publicaties, “Het leven van Imam Malik”, 2015”

Voor eventuele opmerkingen, vragen en/of verbeteringen verzoeken wij u vriendelijk contact met ons op te nemen via het onderstaande mailadres. Wij waarderen elke aanvulling en/of verbetering die de kwaliteit doet verbeteren en het verspreiden van gedegen Islamitische kennis bevordert.

Wij vragen Allah ﷻ om vergiffenis voor alle fouten die er mogen staan in deze publicatie en wij vragen Allah ﷻ ons te leiden naar het juiste pad. Alle zegeningen gaan uit naar onze nobele profeet Mohammed ﷺ, al zijn volgelingen en zijn familie.

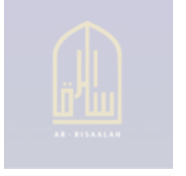
Copyright © Ar-Risaalah 2015

Den Haag | contact: info@Ar-Risaalah.nl | www.Ar-risaalah.nl

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف المرسلين و على آله و صحبه أجمعين
أما بعد

INTRODUCTIE

Dit artikel zal een indruk geven over het leven van Imam Malik. Na het lezen van dit artikel zult u een duidelijk beeld krijgen omtrent het karakter en het leven van deze grote Imam. Het merendeel van de literatuur dat over zijn leven gaat, is beschikbaar in het Arabisch en Engels. Het is van groot belang dat de biografie van Imam Malik ook in het Nederlands beschikbaar gesteld wordt voor een nieuwe generatie lezers. Dit artikel probeert hier een eerste weg mee in te slaan. Dit artikel behandelt zijn afkomst, uit wat voor familie hij kwam, de invloed van Medina op zijn studies en denken, wie zijn docenten waren, zijn bekendste werken en wat andere geleerden over hem hebben geschreven en gezegd. Ondanks de grote omvang van zijn biografie en het vele dat hij bereikt heeft, probeert dit artikel zo goed mogelijk een accurate indruk te schetsen van zijn leven.

DE AFKOMST VAN IMAM MALIK

Zijn volledige naam is Malik ibn Anas ibn Malik ibn Abi ‘Amir al Asbahi. Malik ibn Anas was een afstammeling van de stam genaamd Dhu Asbah. Deze stam bevond zich in de regio die nu Jemen heet. In deze regio was er een groot koninkrijk in de tijd van de *jahiliya*.¹ De naam van het koninkrijk was *Tatabi’a*. Dit houdt in dat in deze periode Abu ‘Amir verhuist is van het zuidelijkste deel van het Arabisch schiereiland naar de Hijaz. Abu ‘Amir was de overgrootvader van Malik ibn Anas en behoorde volgens Qadi ibn ‘Ala’ el Qushayri tot de *sahaba*.² Waar we meer historisch duidelijke informatie over hebben, is de grootvader van Malik ibn Anas. Zijn naam is Malik ibn Abi ‘Amir en behoorde tot de grote geleerden van de *tabi’in*. Hij heeft van ‘Umar ibn Khataab, Talha, ‘Aisha, Abu Huraira en Hassan ibn Thabit hadith overgeleverd. Hij was tevens één van de personen die ‘Uthman ibn ‘Affaan droeg naar zijn graf.³ Dezelfde bronnen plaatsen de grootvader van Malik ibn Anas in alle aanvallen die de profeet ﷺ uitvoerde tegen zijn vijanden. Eén van de nobele daden van Malik ibn Abi ‘Amir was het assisteren bij het schrijven van de *mushaf* op papyrus in de tijd van de rechtgeleide kalief Uthman ibn ‘Afaan. De opa van Malik ibn Anas had in totaal

¹ Het is interessant om te lezen dat Ibn Khaldun zichzelf ook deze stam toeschrijft. In zijn werken noemt hij zichzelf Ibn Khaldun al Hadrami. Al Hadram is een oudere benaming van het gebied dat binnen het Tatabi’a koninkrijk viel. Ibn Khaldun, vertl. F. Rosenthal., *the Muqaddimah: An Introduction to History*, 2005, p.3.

² A. Bewley, *Al Muwatta of Imam Malik: The First Formulation of Islamic Law*, 2010, p.xxviii. Ibn Hajar zegt in de *Isaba* van Imam Adhahabi dat hij niemand heeft gevonden die Abu ‘Amir noemt als een metgezel van de profeet ﷺ. Wat onbetwist is, is dat hij in dezelfde tijd leefde als de profeet ﷺ.

³ M. A. Zahra, *The Live of the Four Imams*, 2010, p.2.

vier kinderen. Anas (de vader van Malik ibn Anas), Abu Suhayl, Ar Rabi' en Uways. Binnen zijn familie waren er meerdere geleerden die overlevertaars waren van verschillende *hadith*. Echter, de meest gerespecteerde en meest authentieke overleveringen van al deze familieleden kwamen van Uways.⁴ Imam Bukhari en Imam Muslim, bekend van de twee canonieke *hadith* verzamelingen, gebruikten de *isnad* van Malik ibn Abi 'Amir en Abu Suhayl (de zoon van Abi 'Amir). De vader van Malik ibn Anas daarentegen was geen grote *muhadith*. Zijn naam was Anas ibn Malik en volgens sommige bronnen een speermaker in de stad Medina.⁵ Malik ibn Anas overleverde geen *hadith* met zijn vader in de ketting van overlevertaars. De naam van de moeder van Malik ibn Anas was el 'Aliya bint Sharik el Azdiyya. Tot deze nobele familie kan Malik ibn Anas zijn oorsprong herleiden.

DE VROEGE JAREN

Malik ibn Anas is waarschijnlijk geboren in 93H/712C. Maar niet alle overleveringen plaatsen hem in hetzelfde jaar.⁶ Hij stond eerst bekend als "de broer van An Nadr." Dit was zijn broer waarmee hij samen handel dreef en die veel respect genoot onder de bevolking van Medina. Maar toen Malik ibn Anas zelf kennis ging opdoen en succes had in zijn zoektocht naar kennis, begonnen mensen "An Nadr, de broer van Malik" te zeggen. Hij groeide op in Medina *el Munawwara* en de stad stond bekend om haar grote hoeveelheid aan eminente geleerden. Deze geleerden waren de erfgenamen van kennis van de *sahaba*. Al vanaf vroege leeftijd was Malik ibn Anas hongerig naar kennis en zocht hij deze kennis op. Volgens Ibn el Qasim verkocht hij het hout van zijn dak om zijn studies te kunnen bekostigen. Op een dag vertelde hij tegen zijn moeder dat hij wilde gaan studeren. Zijn moeder kleepte hem in zijn beste kleding en zei dat hij naar Rabi'a moest gaan om te studeren. Een ander verhaal, deze keer met zijn vader in de hoofdrol, bevestigt de motivatie van Malik ibn Anas om kennis op te doen. Toen hij nog jong was, stelde zijn vader een vraag aan Malik en zijn broer. Malik had het verkeerde antwoord gegeven en was zo van streek dat hij besloot om voor 7 jaar bij Ibn Hurmuz te gaan studeren. Het is zeer noemenswaardig om te weten dat in de tijd van Malik ibn Anas de wijze van studeren nog steeds via de gesproken woorden van de docent ging. Kennis werd niet direct gedoceerd uit boeken, dat wil zeggen het geschreven woord van een geleerde. Er werd een immense nadruk gelegd op het gesproken woord. Het was dus van enorm belang dat de leerlingen de woorden van de docent verbatim konden reproduceren. Dit is te

---

⁴ A. Bewley, *Al Muwatta of Imam Malik: The First Formulation of Islamic Law*, 2010, p.xxviii.

⁵ M. A. Zahra, *The Live of the Four Imams*, 2010, p.15.

⁶ Verschillende overleveringen noemen de volgende data (*hijra*): 90, 93, 94, 95, 96 en 98. Volgens Muhammed Abu Zahra, een autoriteit op het gebied van de vier Imams, is de meest accurate overlevering die waarin Imam Malik zelf zegt dat hij was geboren in 93H.

herleiden naar de pre-Islamitische passie en respect voor de orale overdracht van verhalen in de Arabische cultuur. Pas als de leerling in staat was dit te doen, ging de docent over op de tekstuele toelichting. Het unieke aan Malik ibn Anas is dat hij niet alleen een autoriteit was op het gebied van *fiqh*, maar ook in de wetenschap van het reciteren van de Quran en in de *hadith* discipline zoals we zullen zien. Deze vaardigheden maakte hem in zekere zin uniek aangezien weinig tot niemand deze twee vaardigheden compleet beheerste.

IMAM MALIK ALS STUDENT

Malik ibn Anas leerde de Qur'an van vele uitstekende docenten. Hij heeft onder de vleugels van maar liefst 70 *tabi'in* Qur'an mogen studeren. Maar de meest gerespecteerde onder zijn Qur'an docenten was Nafi' ibn 'Abd Rahman ibn Abi Nu'aym (d. 136H/735C).⁷ Nafi' is oorspronkelijk van Perzische afkomst en behoorde tot de stam genaamd Kinani, een cliënt (mawla) stam van de Banu Layth. Imam Nafi' was de *qari* van Medina. Dit is dezelfde Nafi' die we kennen van de 7 erkende recitaties. Via de recitatie van Nafi' zijn er tegenwoordig twee *riwayaat* te herleiden, namelijk *Warsh* en *Qaalun*. Er was geen autoriteit groter dan Imam Nafi' op het gebied van de Quran. Als de mensen vragen hadden omtrent de correcte manier van reciteren dan gingen ze naar het huis van Imam Nafi' in el Baqi'. Eén van de mensen van Medina, Abu Sa'id Abd el Malik ibn Qurayb el Asma'i, vroeg aan Malik ibn Anas wat hij van de *basmala* vond aan het begin van een *surah*, waarop hij antwoordde: "zoals in elke discipline, vraag het aan de mensen die er over gaan. Nafi' is de Imam van de *muqri'in*." Het feit dat Imam Nafi' één van de docenten van Malik ibn Anas was, is terug te zien in de *Muwatta* van Malik ibn Anas waarin we vakkundig commentaar vinden op sommige verzen van de Quran. Voordat Malik ibn Anas zich in andere wetenschappen verdiepte, maakte hij er een prioriteit van de Qur'an te memoriseren. Dit deed hij dan ook op zeer jonge leeftijd.

Pas toen hij de Qur'an had gememoriseerd, ging hij over op het bestuderen en memoriseren van de *hadith*.⁸ Voor elke *hadith* die hij memoriseerde legde hij een knoop in een stuk touw. Hij had een immens respect voor de woorden en daden van de profeet ﷺ. Op een dag vroegen de mensen of hij luisterde en kennis overnam van 'Amr ibn Dinar. Hij antwoordde dat hij hem een keer *hadith* zag doceren en de leerlingen stonden recht op terwijl hij les gaf. Dit vond hij geen teken van respect en schreef daarom tijdens die lessen niets op. *Hadith* studie, zoals uit de voorbeelden blijkt, was één van zijn voornaamste interesses en dit is te zien in de mate van waardering die hij er voor

---

⁷ Niet te verwarren met een andere docent van Imam Malik: Nafi' ibn Sarjis Abu 'Abdullah ad-Daylami (d. 120 H). Deze Imam was volgens Ibn Hazm el Qurtubi een van de mensen die bevoegd waren om fatwas te geven.

⁸ Zijn passie voor het memoriseren van *hadith* was zo groot dat zijn zus ging klagen bij zijn vader. Ze zei: "Deze broer van mij bezoekt niet de mensen." Waarop haar vader antwoordde: "Mijn dochter, hij is de *hadith* van de boodschapper van Allah aan het memoriseren."

had. Hij begon daarom op jonge leeftijd al met het memoriseren van *hadith*. Twee belangrijke docenten waarvan Malik ibn Anas kennis heeft mogen overnemen waren Mohammed ibn Shihab el Zuhri en ‘Abdullah ibn Abi Bakr ibn Mohammed ibn ‘Amr ibn Hazm el Ansari. Deze twee geleerden hebben hem geholpen niet alleen *hadith* te memoriseren maar ook te begrijpen en op een gepaste wijze een religieus oordeel te extrapoleren uit het corpus van aanwezige *hadith*. Malik ibn Anas was bovenmatig nauwkeurig als het aankwam op *hadith* overnemen van geleerden. Hij leunde niet tegen de pilaren van de moskee tijdens het luisteren van de lessen. Noch zat hij in de studie-cirkels in de moskee van de profeet ﷺ. Dit waren de gebruiken onder de studenten in Medina. Echter, hij wilde *hadith* alleen maar memoriseren van mensen die, zoals hij het zelf verwoorde, *taqwa* hadden.⁹ Mensen met een uitstekend geheugen, solide kennis en, veel belangrijker, mensen die zich realiseerden dat zij zich moeten verantwoorden op de Dag des Oordeels. Shu’ab ibn el Hajjaj zei dat Malik ibn Anas “niet [zomaar] van iedereen iets [hadith] opschreef.”¹⁰ De frequente herhaling van Malik ibn Anas in de *sahih* verzamelingen van Imam Bukhari en Imam Muslim getuigt van een onmetelijke hoeveelheid authenticiteit. De *Kitab el Um, Musnad* en *Kitab ar Risala* van Imam Shafi’i beginnen allemaal met “Malik zei tegen ons”.¹¹ Dit is een teken voor de lezer dat de aanwezige *hadith* uit één van de betrouwbaarste bronnen te herleiden is. Hetzelfde geldt voor de *hadith* collectie van Hafiz Abu Bakr el Bayhaqi. Deze collectie benadrukt keer op keer dat Malik ibn Anas aan de top van de overleveringsketen staat en via deze wijze probeert Hafiz Abu Bakr el Bayhaqi de betrouwbaarheid van zijn werk te kenmerken.

MEDINA EN IMAM MALIK

De speciale plek die Medina innam binnen het Islamitisch rijk, namelijk de plek van kennis, vooral als het gaat om de studie van *hadith*, is Malik ibn Anas ten goede gekomen. Medina neemt een speciale plek in als we kijken naar de geschiedenis, ontwikkeling en de fundamenten van de islamitische jurisprudentie. Allereerst groeide Malik ibn Anas op in een tijd dat de hoofdstad van het Islamitisch rijk werd verplaatst van Medina naar Damascus door de Umajjaden. Geschiedkundig was de tendens dat een verhuizing van de hoofdstad en het hof inhield dat de aristocratie mee verhuisde.¹² Echter, dit was niet het geval in Medina. De aristocratie bleef in Medina en de ‘Alid familie, een machtige familie uit Medina, voerde zelfs een quasi proxi-oorlog tegen de Umajjaden. Maar ondanks de verplaatsing van de hoofdstad konden de mensen van Medina trots zijn op hun stad. De

⁹ A. Bewley, *Al Muwatta of Imam Malik: The First Formulation of Islamic Law*, 2010, p.xxix.

¹⁰ *ibid.*

¹¹ Imam Shafi’i was een van de leerlingen van Malik ibn Anas.

¹² O. Arabi, D. S. Powers & S. A. Spector, *Islamic Legal Thought: A Compendium of Muslim Jurists*, 2013, p.28.

mensen van Medina kregen hun kennis rechtstreeks van een onbesmette bron. De profeet ﷺ gaf de kennis door aan de *sahaba*, die het op hun beurt doorgaven aan de *tabi'in* die het op hun beurt doorgaven aan de *tabi'tabi'een*. Het was via deze route dat alle kennis in Medina zorgvuldig bewaard bleef aangezien het merendeel van de *sahaba*, *tabi'in* en *tabi'tabi'in* in Medina woonde en verbleef. Via deze keten kunnen we de bron van kennis met betrekking tot Malik ibn Anas herleiden. Eén van de betrouwbaarste ketens is die waarin Nafi' voorkomt. Malik ibn Anas nam kennis over van zijn docent Nafi', de bevrijde slaaf van 'Abdullah ibn Umar. 'Abdullah ibn Umar was de zoon van 'Umar ibn Khattab en zag de profeet ﷺ in levende lijve en was oud genoeg om zich zaken te herinneren en begrijpen van het profetschap van de profeet ﷺ. Ondanks dat er in andere steden, zoals Kufa, Basra en Fustat, ook grote geleerden waren, verschilde Medina in een cruciaal facet. Medina bezat een kwantitatief voordeel dat bij andere steden ontbrak. Ondanks dat veel *sahaba* de Islam gingen verspreiden in het Oosten en Westen bleef een meerderheid van de *sahaba* achter in Medina. De hoeveelheid *sahaba* in de Medina was groter dan elke andere stad omdat men Medina zag als de belangrijkste bron van authentieke kennis die onveranderd door werd gegeven van generatie op generatie. Het zou vrijwel onmogelijk zijn om innovatieve aspecten te introduceren in Medina zonder dat een meerderheid van de bevolking aangaf dat dit niet de opinie en gebruiken waren van hun vaders. Deze vaders leerden het op hun beurt van hun vaders die het uiteindelijk leerden van de profeet ﷺ. Dit aspect maakte van Medina een plek waar men de *sunnah* in levende lijven kon zien.

DE GELEERDEN VAN MEDINA

In de tijd van Malik ibn Anas was er een groep geleerden in Medina die bekend stond als de 7 *fuqaha* van Medina. Deze 7 *fuqaha* waren de grootste geleerden wat betreft het overleveren van *hadith* en Malik ibn Anas heeft onder hun hoede kennis mogen opdoen. Tevens waren hun *fatawa* de meest gerenommeerde binnen Medina. Deze 7 geleerden kenden de *fiqh* van de *sahaba* extensief. De namen van deze grote geleerden waren Sa'id ibn al-Musayyab, 'Urwa ibn az-Zubayr, Abu Bakr ibn 'Abdu'r-Rahman, Al-Qasim ibn Muhammad ibn Abi Bakr, 'Ubaydullah ibn 'Abdullah ibn 'Utba ibn Mas'ud, Sulayman ibn Yasar en Kharija ibn Zayd ibn Thabit. Het ligt buiten het doel van dit artikel om deze geleerden verder in detail te bespreken. Een belangrijk aspect dat gemeld moet worden, is dat deze geleerden een groot verschil hadden met geleerden in andere steden, zoals die in Irak. Als er een hypothetische vraag werd gesteld, gaven de geleerden van Irak een antwoord en kon er vanuit deze hypothetische grondslag een precedent worden geschept voor toekomstige zaken. De geleerden uit Medina deden dit niet. Zij gaven alleen oordelen en *fatawa* over zaken die zich daadwerkelijk hadden

afgespeeld. De reden waarom hypothetische argumentatie wel werd toegepast in Irak is niet met zekerheid te verklaren. Eén van de redenen kan zijn dat het geen antwoord kunnen geven op vragen door de nog niet bekeerde bevolking kon worden gezien als een zwakte in de Islamitische leer. Dit probleem was logischerwijs niet aanwezig in Medina aangezien iedereen Moslim was. Malik ibn Anas was conservatief en kritisch met betrekking tot dit soort hypothetische argumentatie.¹³ Een exemplarisch voorbeeld van dit principe is het moment dat een individu naar ‘Abdullah ibn ‘Umar ging en vroeg wat moet ik doen als zo en zo gebeurt. ‘Abdullah ibn ‘Umar vroeg aan hem of het daadwerkelijk was gebeurd waarop de man antwoordde dat het niet was gebeurd. ‘Abdullah ibn ‘Umar meldde hem dat hij moest terugkomen als het daadwerkelijk was gebeurd.¹⁴

IMAM MALIK DE FAQIH

Ondanks de hoeveelheid grote geleerden en de aanwezigheid van het erfgoed van *sahaba*, *tabi'in* en *tabi' tabi'in* heeft Malik ibn Anas op een jonge leeftijd groot respect vergaard onder de mensen van Medina. Op zijn relatief jonge leeftijd gaf Malik ibn Anas al *fatawa* aan de bewoners en kwamen ze naar hem toe als ze vragen hadden met betrekking tot het islamitische recht. Zijn *fatawa* zijn te herleiden naar de profeet ﷺ via de lijn van Ibn ‘Umar en ‘Aisha.¹⁵ De mensen van Medina stelden hun vragen aan Malik ibn Anas omdat hij van maar liefst 70 grote geleerden in Medina toestemming had gekregen om religieuze uitspraken te geven. Vanaf dat moment was Malik ibn Anas niet meer één van de vele talentvolle leerlingen in Medina maar Imam Malik, Imam van de Imams.¹⁶ Het is dankzij deze bijzondere omstandigheden in Medina en zijn ongekende passie voor kennis dat Imam Malik als “bewijs van de Islam” en “Sheikh el Islam” kreeg van zijn tijdgenoten. Toen hij zijn studies had afgerond en werd erkend als een geleerde zat hij vaak in de moskee van de profeet ﷺ op de plek waar ‘Umar ibn Khattaab ook zat toen mensen hem kwamen vragen voor religieus advies. Voordat hij *hadith* doceerde verrichte hij *wudu* en deed daarna zijn beste kleding aan. Als mensen met vragen kwamen aan zijn deur vroeg hij zijn bediende of het vragen waren die te maken hadden met *hadith* of niet. Als het om *hadith* ging, verrichte hij de grote wassing en beantwoordde dan pas de vraag. Zijn lessen waren zo populair dat Hassan ibn Arabi’ voor de deur van Malik stond om de mensen één voor één naar binnen te roepen. Eerst mochten de mensen uit Hijaz naar binnen, vervolgens de mensen uit Syrië, daarna de mensen uit Irak. Eén van de personen die

---

¹³ A. Clarke, *A Medinan View on the Sunnah, Courtesy, Wisdom, Battles and History*, 1999, p.13.

¹⁴ *ibid.* p.15.

¹⁵ Een groot deel van de *fatawa* in de Maliki rechtsschool komen via ‘Umar ibn Khattab.

¹⁶ Hij werd zo genoemd omdat Imam Shafi’i een student van hem was. Imam Ahmed ibn Hanbal was weer een student van Shafi’i.

aanwezig was, was de bekende Hammad ibn Hanifa.¹⁷ Ondanks zijn status als autoriteit op het gebied van *fiqh* beantwoordde hij vele vragen met de zin “ik weet het niet.” Dit deed hij omdat hij een groot respect had voor de Qur’an en *sunnah*. Hij zei dat niets moeilijker was dan een vraag beantwoorden en zeggen of iets *halal* of *haram* is. Hij heeft vele geleerden mogen ontmoeten in zijn leven en zegt dat vele van hen liever de dood zagen dan een vraag beantwoorden met als antwoord *halal* of *haram*. Tevens eindigden vele van zijn *fatawa* met de nederige zin “dit is simpelweg een mening en wij zijn er niet zeker van.” Ook maakte hij er geen verplichting van om zijn *fatawa* helemaal te volgen. Hij gaf elke kwestie voldoende tijd en haastte niet tot een snel oordeel. Hij verafschuwde de trend die er heerste in zijn tijd dat mensen direct een zaak als *halal* of *haram* bestempelden. Tijdens een gesprek met zijn student Ibn el Qasim zei hij dat hij over een bepaalde zaak 20 jaar heeft nagedacht en er nog steeds geen mening over heeft kunnen formuleren. Hij onderbouwde dit met het vers ‘Wij zullen een zwaar woord op jullie doen neerdalen’ (Qur’an 73:5). Deze voorbeelden illustreren de waarde die Imam Malik gaf aan correcte jurisprudentie.

HET WERK VAN IMAM MALIK

Het bekendste werk van Imam Malik is de *Muwatta*. Dit is de eerste verzameling van *hadith* en behoort tot de voorloper van Sahih Bukhari en Sahih Muslim. Dit boek is meer dan een verzameling overleveringen van de profeet ﷺ. Het is een boek dat de fysieke *sunnah* categoriseert en het is een document van de geaccepteerde principes en handelingen van de mensen van Medina.¹⁸ De taalkundige definities van wat *Muwatta* betekent verschillen. Sommigen zeggen dat het “een boek is dat alles duidelijk maakt en niet moeilijk is om te beheersen”. Anderen zeggen dat het komt van het Arabische woord *waata’a* dat betekent ‘ergens mee akkoord gaan’. Dit slaat op het feit dat de *Muwatta* eerst werd gepresenteerd aan de leidende geleerden in Medina die hun mening er over moesten uitspreken. Ze waren het er unaniem mee eens dat dit boek zuivere kennis bevatte. Wat dit boek verder uniek maakt, is dat het één van de vele boeken in circulatie was in Medina en een grote kans had om ten onder te gaan aan de glorie van andere bekende werken. Zo was er een boek, ook genaamd *Muwatta*, van ‘Abd al ‘Aziz ibn Majishun (d. 164H/780C) dat grote populariteit genoot. Het boek van ‘Abdallah ibn Wahb (d. 197H/812C), dat nog steeds gedeeltelijk aanwezig is in manuscript vorm, circuleerde ook rond in Medina. Ondanks deze andere grote werken is de *Muwatta* het bekendst. De *Muwatta* is niet rechtstreeks beschikbaar gesteld aan de hedendaagse lezer. De *Muwatta* is beschikbaar in verschillende transmissies. De bekendste

---

¹⁷ M. A. Zahra, *The Live of the Four Imams*, 2010, p.2.

¹⁸ O. Arabi, D. S. Powers & S. A. Spectorosky, *Islamic Legal Thought: A Compendium of Muslim Jurists*, 2013, p.29.

en meest gebruikte is die van Yahya ibn Yahya al Masmudi, een Andalusische geleerde van Berberse komaf (d. 234H/848C), die het direct van Imam Malik heeft gehoord, gememoriseerd en in het jaar 179H/795C heeft opgeschreven in manuscript vorm.¹⁹ Het manuscript van ‘Ali ibn Ziyad (d. 183H/799C) is daarentegen het oudste manuscript maar dit is helaas niet compleet. Het verschil in inhoud tussen deze twee werken is nihil en de discrepanties hebben te maken met hoofdstuk indeling, lengte en presentatie van het materiaal. We moeten de *Muwatta* niet als een boek zien waar Imam Malik met een voorbedacht plan aan begon. Het is beter om het te zien als een *work in progress*. Een handboek om uit te doceren waaraan tijdens het leven en de lessen van Imam Malik telkens materiaal werd toegevoegd. De aantekeningen van studenten en het commentaar van Imam Malik is toegevoegd als een extra dimensie om zo nu en dan de vraagstukken in detail te bespreken. Imam Suyuti (849H/1445C) zei, dat Imam Shafi’i zei, dat de *Muwatta* het beste boek was na de Qur’an.

Andere werken van Imam Malik zijn ook bewaard gebleven. Zo is er een brief over het theologische vraagpunt wat betreft *qadr*. Deze brief was een polemisch werk tegen de sekte genaamd *Qadariya*. De brief was bestemd voor één van de studenten van Imam Malik met de naam ‘Abdullah ibn Wahb. Hij moest met de kennis in deze brief de verschillende dwalende sektes debatteren en hen doen overtuigen van hun ongelijk. Een ander werk van Imam Malik is een astrologische uiteenzetting van de verschillende stadia waarin de maan verkeert. Er is ook een boek over archaïsche woorden die in de Qur’an voorkomen.²⁰ Dit laatste werk geeft aan dat Imam Nafi’ een grote stempel op zijn studies heeft gelaten.

HET RESPECT VOOR IMAM MALIK

De immense populariteit heeft talrijke studenten van kennis aangetrokken. Velen bleven jaren in Medina om met Imam Malik te studeren. Dit bleef niet onopgemerkt en al snel hadden andere geleerden hun lovende mening over Imam Malik klaar staan. In het boek van Ibn Hajar genaamd *Taqrib at Tahdhib* informeert de schrijver ons over Imam Malik. “Malik ibn Anas ibn Malik ibn Abi ‘Amer al Asbhahi, Abu ‘Abdallah, Al Madini, the *faqih*, de Imam van de Hijra, de leider van de personen met *taqwa* van wie Al Bukhari zei “de betrouwbaarste van alle *isnad* zijn die van Malik via Nafi’ via Ibn Umar.””²¹ Imam Dhahabi zei dat de deugden van Imam Malik nooit in iemand anders zijn terug gevonden. Hij was uniek in zijn kennis en manier van doceren. Hij benoemt als laatst dat alle Imams hem als betrouwbaar beschouwen en dat hij zich standvastig aan de *sunnah*

---

¹⁹ *ibid.* p.30

²⁰ Voor een compleet overzicht is het werk van Aisha Bewley en Muhammed Abu Zahra enorm waardevol.

²¹ A. Bewley, *Al Muwatta of Imam Malik: The First Formulation of Islamic Law*, 2010, p.xxxii.

hield.²² Ahmad ibn Hanbal zei over hem dat “Malik de meester van de meester van de kennis en hij is hun Imam in *hadith* en *fiqh*.”²³

ZIJN LAATSTE JAREN

Imam Malik was kaal en had een groot hoofd met mooi gevormde ogen, zijn neus wordt beschreven als niet al te groot maar als fijn. Zijn baard word beschreven als vol. Volgens Mus’ab Azubairi was Imam Malik “één van de meest aantrekkelijke personen” en was hij ook aantrekkelijk “in lengte.” Geïmpliceerd wordt dat hij redelijk lang was, in ieder geval niet klein.²⁴ Imam Malik heeft de stad Medina nooit verlaten. Zijn hele leven bracht hij door in de buurt van de Moskee van de profeet ﷺ en hij verliet de stad alleen als hij naar Mekka op *haj* ging. Zijn karakter kan niet anders dan kalm en respectvol worden omschreven. Alhoewel hij tijdens sommige discussies hard en onpersoonlijk kon overkomen, was zijn karakter van goede aard. Een typerend voorbeeld is de dag dat een groep mensen naar Imam Malik kwam om vragen te stellen over bepaalde onderwerpen.²⁵ De groep kreeg geen antwoord op hun vragen en vertelde Imam Malik “wat moeten wij zeggen als de mensen van ons thuisland ons vragen wat de antwoorden van Imam Malik waren?” Imam Malik reageerde laconiek en zei: “vertel ze dat Imam Malik het antwoord niet wist.” Deze anekdote typeert het nobele en nederige karakter van Imam Malik.

Hij hield van het eten van vlees en beschreef de banaan als het fruit dat het dichtst in de buurt komt van al het fruit in het Paradijs. Hij vond het fijn als mensen een wit gewaad droegen tijdens het reciteren van de Qur’an. Maar niet alleen tijdens het reciteren, ook op andere gelegenheden prefereerde hij witte kleding. Hij droeg vaak mooie gewaden die uit de steden Aden, Egypte en Khorasan kwamen. Hij was een liefhebber van parfum. Volgens Ibn Sa’d, die het hoorde van Ibn Abi Uways, was Imam Malik een aantal dagen ziek voordat hij stierf. Ibn Abi Uways vroeg aan zijn familie wat de laatste woorden waren die hij sprak, en zij antwoordden “er is geen god behalve Allah en Mohammed is zijn profeet.” vervolgens zei hij “alle zaken, vooruit of achteruit, behoren toe aan Allah.”²⁶ Hij stierf tijdens het kalifaat van de Abassieden toen Harun el Rashid Kalief was. De gouverneur van Medina, genaamd ‘Abdallah ibn Zayneb, verrichte het gebed tijdens zijn begraafing. Volgens de sterkste bronnen overleed hij op 87

---

²² Voor meer informatie over Imam Malik en wat andere geleerden over hem zeiden zie: Qadi Lyad *Tartib el Madarik* en de werken van Ibn ‘Abd el Bar.

²³ M. A. Zahra, *The Live of the Four Imams*, 2010, p.32.

²⁴ Er wordt in andere overlevering gezegd dat hij niet lang en niet kort was. Maar de eerste genoemde is beter bekend onder de grote biograven van Imam Malik.

²⁵ M. A. Zahra, *The Live of the Four Imams*, 2010, p.20.

²⁶ Abu Ja’far Muhammad Bin Jarir Al-Tabari, vertl. E.L.Tasserion, *The History of Al Tabari: Annotated Translation. Volume XXXIX Biographies of the Prophet’s Companions and Their Successors*, 1998, p. 262-263.

jarige leeftijd in de 14e nacht van Rabi' el Thani, er zijn ook andere bronnen die het getal 90 aanhalen. Hij ligt begraven in el Baqi' in Medina.

Geciteerde werken

- Arabi, Oussama, Powers, David & Susan Spectorosky. Islamic Legal Thought: A Compendium of Muslim Jurists. Leiden: Brill, 2005.
- Bewley, Abdalhaqq, Bewley Aisha & Yassin Dutton. The Four Madhhabs of Islam. London: Diwan Press, 2012.
- Bewley, Aisha. Al Muwatta of Imam Malik: The First Formulation of Islamic Law. New York: Keagan Paul International, 2005.
- Clarke, Abdassamad. A Medinan View on the Sunnah, Courtesy, Wisdom, Battles and History.
- Hallaq, Wael B. A History of Islamic Legal Theories. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Kennedy, Hugh. Muslim Spain and Portugal. A Political History of al-Andalous. Harlow: Longman, 1997.
- Kennedy, Hugh. The Great Arab Conquests. New York: Da Capo Press, 2008.
- Murad, Abdal Hakim. Understanding the Four Madhhabs: The Facts about Ijtihad and Taqlid. Cambridge: Muslim Academic Trust, 2009.
- Rosenthal, Franz. The Muqaddimah: An Introduction to History. New Jersey: Princeton University Press, 2005.
- Tabari, Abu Ja'far Muhammed Bin Jarir. vert. E.L. Tasserou, The History of Al Tabari: Annotated Translation. Volume XXXIX Biographies of the Prophet's Companions and Their Successors. New York: State University of New York 1988.
- Jayyusi, Khadra Salam. The Legacy of Muslim Spain. Volume 1. Leiden: Brill, 1994.
- Jayyusi, Khadra Salam. The Legacy of Muslim Spain. Volume 2. Leiden: Brill, 1994.
- Zahra, Muhammad Abu. ed. Abdalhaqq Bewley & Muhammed Isa Waley. vert. Aisha Bewley. The Four Imams Their Lives, Works and Their Schools of Thought. London: Dar Al Taqwa, 2000.

رَبَّنَا إِنَّنَا ءَامِنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ

AR - RISAALAH

Copyright © Ar-Risaalah 2015